

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Vaja mesečno prejemam
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštal število račun št. 11.400

„JUTRA“

Evolucija in reorganizacija v Rusiji

ZNAKI OPUŠČANJA MRTVE TEORIJE KOMUNIZMA.

Med tem ko se na Evropi viden način do dna presnavlja vsa ruska zunanja politika, se vrši v notranji tiha evolucija, ki ni tako vidna. Osnovni vzroki te evolucije so v neuspehu petletke. Ta ogromna akcija je dosegla na zunaj povsod svoj smoter, na znotraj je pa svoje iniciatorije bridko razočarala. Rusi so zgradili ogromne tovarne, cela nova mesta z vsemi najmodernejšimi napravami, niso si pa vzgajili zadostno število strokovno usposobljenih voditeljev in delavcev, in kar je prav tako usodno, niso mislili na to, kje bodo dobili za izdelano blago odjemalcev. Tako so izdelki te nove ruske industrije dosti dražji kakor katerikoli druge v Ameriki ali v Evropi, in — dosti slabši. Za ruskega konzumenta so sploh predragi; izvažati se pa ne morejo. Proti realnemu uspehu petletke so se torej postavile lenobnost ruskega delovnega človeka, tehnična nevednost voditeljev in splošne razmere. Voditelji sovjetov so torej zagrešili s tem, da so hoteli Rusijo preko noči in nasilno industrializirati, veliko napako, še večjo pa s strmoglavo socializacijo poljedelstva.

Lepa teorija se je v praksi sprevergla v spako. Ko je kmet postal poljski delavec, za katerega mora skrbeti država, je postal še bolj len. Delal je le toliko, kolikor je rabil za svojo prehrano. Industrijski delavec je tako v pomanjkanju hrane, in industrija zopet ne more spraviti svojih izdelkov med poljedelsko delavstvo. Mimo tega je vzbudila kolektivizacija posesti tudi sicer silen odpor in nezadovoljstvo. Zaradi tega je sklenil osrednji odbor z osrednjo komisijo pred nekaj tedni, da mora biti prihodnja petletka posvečena organizaciji dela, ne gradnji. Treba bo napraviti produkcijo boljše in cenejše in skrbeti za okrepitev konzuma. Treba bo izvežbati delavce in inženjerje, da bodo sploh znali uporabljati stroje. Treba bo pa tudi poskrbeti za to, da se bo industrijski delavec lahko vsaj do sivega najedel, to se pravi, da bodo »kolhozi« dovajali mestom dovolj živil. Stalin je v ta namen sklenil dovoliti svobodnim delavcem in kolhozom prodajati del žita po cenah, ki veljajo na svobodnem trgu. Obenem bo pa zahteval, da oddaja po hektarjih posevkov vnaprej določeno količino pridelka državi brezplačno kot — da ve k! S tem se pa neha v poljedelstvu komunizem, prav to so hoteli kolhozi doseči, ker v njih prevladujejo nekomunisti. Kmet postaja v Rusiji vsak dan močnejši in bo postal nekega dne tudi njen gospodar. S tem bo oddaljevanje od teorije k praksi realnih dejstev vedno večje.

Prav tako se temeljito reorganizira vsa sovjetska uprava. Že ob začetku

letošnjega leta so bile izvršene velike redukcije v upravnem in gospodarskem aparatu. V nekaterih podjetjih je bilo reduciranih do 50% nameščencev, obenem so pa bili zmanjšani tudi finančni izdatki za upravne posle. Sedaj uvajajo še večje varčevanje in bodo zmanjšali upravne izdatke za novih 725.100.000 rubljev. Izdatki se bodo reducirali pri upravnem aparatu v gospodarskih organizacijah, zvezah, trustih, stavbnih organizacijah, konzumnih združenjih itd. Restrikcija osebja bo imela za posledico novo razvrstitev strokovnjakov in nameščencev. Mnogi bodo morali preiti iz administracije v produkcijska podjetja, tako da bodo sedanjim upravnim uradnikom postali delavci ali pa strokovnjaki. Samo komisariat za težko industrijo je premestil že 689 inženjerjev ter tehnikov iz upravne centrale v tovarne in rudnike. V celoti bo komisariat zmanjšal svojo upravo za 50%. Vse to ima namen prvič varčevati, drugič znižati produkcijske stroške in tretjič izboljšati produkcijo samo kvantitativno in kvalitativno, o čemer smo govorili uvodoma.

Reorganizira se pa naposled tudi vojska, odnosno je njena reorganizacija razen pri konjenici že dokončana. Sedaj je razporejena tako, da tvorijo ogromno večino garnizije v Beli Rusiji in Ukrajini. Deloma zaradi nezanesljivosti Belorusov in Ukrajincev, deloma pa zaradi zahodne meje. Tu je 37 pehotnih in 8 konjeniških divizij, dočim je v vzhodnem delu evropskega ozemlja le 16 divizij pehote in 5 konjenice. Mimo tega je zelo ojačena tudi vojska v azijskem delu, zlasti na Daljnem vzhodu. Posebna pažnja je bila posvečena letalstvu. Dasi manjkajo podatki, ki so tajnost generalnega štaba, smemo vendarle trditi, da je rusko letalstvo najbrže močnejše kakor francosko, ki velja za najrazvitejše na svetu. Reorganizacija, odnosno reorganizacija se je izvršila po izkustvih Nemčije in večinoma tudi pod vodstvom nemških instruktorjev. In dasi so odošaj med Rusijo in novo Hitlerjevo Nemčijo vsak dan slabši, je v Moskvi še vedno posebna nemška vojaška komisija, ki posluje nemoteno dalje tudi glede nemških naročil. Edina novost je to, da je rdeča vojska povabila k svojim letošnjim generalnim vajam francoske častnike, dočim je bil doslej to le privilegij Nemcev. Celotna rdeča vojska šteje sedaj okoli 8.000.000 opremljenih in izvežbanih mož! V času, ko se toliko govori o — razorožitvi!

Iz vsega tega vidimo, da se v sovjetski Rusiji marsikaj spreminja, evoltira, toda jasnih smeri še ni in nihče ne ve, kdaj bodo postale definitivno vidne. Gotovo je samo to, da se mrtva teorija komunizma korak za korakom umika realnosti!

Poljaki o paktu štirih

VARŠAVA, 15. julija. O priliki današnjega podpisa pakta štirih velesil piše včerašnja uradna »Gazeta Polska«, da si je absolutno nemogoče predstavljati, da bi se reorganizacija Evrope mogla izvesti pod vodstvom štirih velesil Francije, Anglije, Nemčije in Italije, ker bosta pri tej akciji manjkala dva temeljna činitelja, to sta Poljska in sovjetska Rusija, ki sta zainteresirani na vseh osnovnih evropskih vprašanjih, mimo tega pa razpolagata z zadostno močjo, da se upreta vsem rešitvam in sklepom, ki so v nasprotju z njunimi življenjskimi interesi.

Mušanov proti vzhodnemu paktu

SOFIJA, 15. julija. Včeraj se je sestal v zunanjem uradu zunanje-politični odbor sobranja, ki mu je podal ministrski predsednik Mušanov poročilo o mednarodnem političnem položaju s posebnim oziranjem na Bolgarsko in pa poročilo o razvoju in sklenitvi vzhodnega mirovnega pakta. Mušanov je izjavil, da Bolgarska ne bo pristopila k temu paktu, ker hoče imeti v svoji zunanji politiki popolnoma proste roke. V zvezi s tem je Mušanov tudi odločno zavrnil očitke opozicije, češ, da je zapeljal državo v popolno izolacijo.

Hitlerizem na minah komunizma

V NEMČIJI LAHKO ZAMENJA SOVJETSKA ZVEZDA VSAK TRENUTEK KLJUKASTI KRIŽ. SENZACIONALEN GOVOR AVSTRIJSKEGA MINISTRA MAJORJA FEYA.

DUNAJ, 15. julija. Predsinočnjim je bilo tukaj zborovanje Helmwehrovcv, na katerem sta govorila oba njihova ministra, in sicer major Fey in državni tajnik dr. Neustädter-Stürmer. Zanimiv je bil govor ministra Feya, ki je dejal, da ima občutek, kakor da bo sedaj v Avstriji nekaj časa popolnoma mirno, nato pa se bodo zopet pojavili poskusi oviranja dela sedanje vlade. Njega ti bodoči dogodki prav nič ne vznemirjajo in lahko prepriča vsakogar, da ga ne more nobena stvar iznenaditi in da bo znal vsak tak poskus zadušiti že v kalu. V ta namen je uredil izvrstno varnostno službo in more vlada sedaj mirno pričakovati borbe, ki jo še čaka. Kako prav so imeli avstrijski državniki, da se niso pustili »gleichschalten« s strani Berlina, kažejo najbolj nazorno zanesljivo in zaupne informacije, ki jih je Fey prejel iz Nemčije, iz katerih je razvidno, da ni bila komunistična stranka v Nemčiji še nikdar tako močna, kakor je danes. Nemška komunistična stranka razpolaga z

ogromnim ilegalnim aparatom, ki le da leč boljši in močnejši od vseh legalnih sil v Nemčiji. Narodno-socialistična stranka je prav do najvišjih mest okuzena s komunizmom in so razmere že danes take, da more vsak trenutek izbruhniti požar. Takrat pa se bo čudil svet, kateri in kakšni ljudje bodo kljukasti križ kar čez noč zamenjali s sovjetsko zvezdo. To dovolj jasno dokazuje nevzdržnost današnjega sistema v Nemčiji in pa katastrofo, ki se približuje s slehernim trenutkom vedno bolj in bolj. Zato ni nobene druge možnosti, kakor da varujemo svojo samostojnost in me zato prav nič ne boli, da sem iz Nemčije najbolj napadan prav jaz, to pa v glavnem zato, ker ne poznam nobene razlike med rdečimi in rjavimi boljševiki. Čeprav je Avstrija majhna, se ji ni treba bati prav nobenega Golijata. Avstrijci so dobricine, toda če je treba, so ljudje na mestu najmanj toliko, kolikor so oni ob Sprevi. Mi ne iščemo in ne želimo boja, vendar se ga tudi ne bojimo.

Nemški glas o našem političnem razvoju

BERLINSKA »GERMANIA« HVALI 6. JANUAR IN POLITIKO POZNEJŠIH JUGOSLOVANSKIH VLAD.

BEOGRAD, 15. julija. Berlinski list »Germania« je objavil te dni obširen članek o političnih razmerah v naši državi. V začetku članka naglašajo pisec, da je politika, inavgurirana z manifestom 6. januarja 1929. l. onemogočila obstoj političnih strank, ki so bile na plemenski in verski podlagi. Take politične struje so po mnenju pisca doživele popolnoma zasluženo usodo. Šestoljanarski režim je ustvaril v nekaj mesecih stvari, ki jih niso zmogle bivše stranke v 10 letih ozioroma jih niso hotele ustvariti. Dne 3. oktobra leta 1931. je bila izdana ustava, na katere določilih so se nato izvedle volitve, pri katerih so mogle sodelovati vse stranke, ki priznavajo narodno edinstvo. Pozneje se je politično življenje oživljalo vedno močnejše in se opaža izredno veliko zanimanje za socialna vprašanja prav v vseh političnih skupinah,

ki sodelujejo v tem življenju. Duhovno odvajanje širokih slojev od nekdanjih politikov, ki so ostali v opoziciji, se posebno jasno izraža pri mladini, ki je povsem opustila stare plemenske borbe. Mladina misli le na bodočnost in ne mara prav nič za »večno včerašnjost«. Vendar pa ni treba zanikanja za socialno-gospodarske probleme smatrati, to podčrtava člankar, kot možnost razvoja internacionalnega socializma v državi. Zaradi krepko razvitega nacionalnega čuvstvanja je tak ali podoben pokret v Jugoslaviji nemogoč. Članek se končuje z ugotovitvijo, da predstavljajo današnje politično življenje in politične razmere v Jugoslaviji zanesljiv in točen dokaz, da so na Balkanskem polotoku narodi, ki se v kulturnem in političnem pogledu dvigajo mnogo bolj in hitreje, kakor se to misli in presoja na zahodu.

Prvi dan kongresa francoskih socialistov

PARIZ, 15. julija. Današnji prvi dan kongresa francoske socialistične stranke je potekel izredno burno in so se že takoj po otvoritvi ustvarile izrazite borbeno nasprotno si fronte. Posebno strastna je bila razprava o vodstvu strankinega organa »Populaire«, pri čemur je prišlo do ostrega spopada med voditeljema nasprotnih si frakcij Leonom Blumom in Renaudelom. Slednji je očital Blumu, da ne more priti v strankinem glasilu noben publicist desničarskega krila stranke sploh več do besede. Splošno se pričakuje, da se bo razcepila stranka v popolnoma ločeno levičarsko in desničarsko stranko. Zmaga v stranki je brez dvoma na strani levičarjev pod vodstvom Leona Bluma, aktualno postaja le še vprašanje, ali bo Renaudel izvajal posledice in izstopil iz stranke ali ne?

HITLERJEVCI LOVE TALCE.

BERLIN, 15. julija. Bivši socialno-demokratski državni kancelar Filpp Schei-

demann, ki živi v Karlovi varih, je objavil v »Newyork Timesu« po tukajšnjem pojmovanju skrajno hujskajoč članek proti novi Nemčiji. Z ozirom na ta članek je nemška policija aretirala kot talce pet Scheidemannovih sorodnikov, ki so vsi židje. Kakor se izjavlja poluradno, naj bi ti ukrepi služili ostalim nemškim državljanom izven Nemčije kot svarilo, da opuste vsako hujskanje proti svoji domovini.

NA MESTO NEMČIJE STOPA POLJSKA.

KRAKOV, 15. julija. »Ilustrovany Kurjer Codzienny« poroča iz Varšave, da se vrše tamkaj pogajanja med Poljsko in sovjetsko Rusijo glede dobave večjih množin sladkorja, riža in kovin za izdelovanje raznega orodja Rusiji. V obče namerava Rusija pretežni del dobav, ki jih je doslej oddajala Nemčiji, prenesti na Poljsko. Prav verjetno in možno je, da se bodo v najbližji bodočnosti pričela pogajanja za sklenitev poljsko-ruske trgovinske pogodbe.

Dnevne vesti

Mariborčani, lep Maribor bodi vaš ponos!

Tujski promet je za vsako državo, pa tudi za posamezne kraje največjega pomena. Velike gospodarske dobrine tujškega prometa so številčno dokazane. Naše mesto je utrpelo v zadnjih letih mnogo udarcev, ki so usodno vplivali na njegov gospodarski razvoj. Uvoz in izvoz, ki sta šla v prvi dobi po končani svetovni vojni preko Maribora, kar je naše gospodarsko življenje močno poživilo, je bil v poznejših letih v glavnem usmerjen po drugih progah. Centralne oblasti, ki smo jih imeli v Mariboru, so bile v teku let ukinjene in je bil tudi s tem zadan našemu gospodarskemu življenju težek in občuten udarec. Na ponovnih posvetovanjih, ki so jih sklicali v Mariboru gospodarski krogi in pa na ponovnih konferencah, ki so se vršile na iniciativno tudi drugih, za dobrobit Maribora skrbečih činiteljev, se je stalno poudarjalo, da je mimo vseh naših naporov nujno potrebno, da posvetimo čim več pozornosti tujskemu prometu.

Naš Maribor uživa sloves zaradi svojega milega podnebja in svoje krasne okolice. Narava nas je obdarila bogato, treba je le, da te zaklade dvignemo in izkoristimo. Zeleno Pohorje mora postati prvovrstna privlačna točka za tujce. Kopalnice na Mariborskem otoku je urejeno najudobnejše in najmodernejše. Me-

sto samo ima sijajno lego. Treba mu je pa dati bolj izrazito lepo lice tudi na zunaj. Za okras mesta in njegove okolice skrbi »Olepševalno društvo«. S skromnimi sredstvi, ki so mu na razpolago, vzdržuje parke in druge nasade v mestu, skrbi za olepšavo Mariborskega otoka itd. Skrbeti pa bi moralo v še veliko večji meri za izprehajališča v mariborski okolici. Tako delo je pa zvezano z velikimi stroški. Subvencija mestne občine je morala biti zaradi gospodarskih in denarnih težav silno reducirana. Iz istih vzrokov so dohodki lastnih naprav »Olepševalnega društva« zelo padli. Na članarini, ki bi morala biti najbistvenejši del dohodkov društva, je bilo lani inkasiranih komaj okroglih 4000 Din.

Zato apelira društvo na vse Mariborčane, da se zavedajo velikih nalog in del, ki jih opravlja in prosi vsakogar za sodelovanje. Lep Maribor mora biti v ponos vsakemu Mariborčanu! Vsak naj po svojih močeh podpre akcijo »Olepševalnega društva«! Vsak, tudi najskromnejši prispevek je dobrodošel. Prispevki naj se pošljejo po čerkovni pošti na račun »Olepševalnega društva v Mariboru« podružnici Poštna hranilnica v Ljubljani pod številko čerkovnega računa 11.258.

Priprave za manifestacijski shod JRKD v Mariboru

Sinoči je imel v restavraciji »Narodnega doma« svojo akcijski pripravljalni odbor JRKD za veliki manifestacijski shod vsedrjavne stranke v Mariboru, ki bo 15. avgusta ob zaključku »Mariborskega tedna«. Sejo je vodil predsednik narodni poslanec g. Vekoslav Spindler, navzoči pa so bili tudi vsi predsedniki posameznih odsekov, med njimi predsednik pripravljalnega odseka narodni poslanec g. dr. Ljudevit Pivko in predsednik finančnega odseka narodni poslanec g. Anton Krejči. V uvodnih besedah je predsednik g. Spindler omenil, da bo pomenil veličastni shod na Veliki šmaren mogočen mejnik v razvoju našega političnega življenja ob severni državni meji. V Mariboru se bodo zbrale tega dne ogromne ljudske množice iz vse naše banovine, kakor tudi iz vseh ostalih delov države. Vse organizacijske priprave so že določene, sedaj pa se je pričelo obširno podrobno delo. Nato so podali svoja poročila predsedniki posameznih odsekov. Posebno dolga je bila debata o poročilu predsednika prehranjevalnega odseka g. Valjaka, ker se akcijski odbor stranke nikakor ni mogel strinjati s sklepi mariborskega gostilničarskega združenja, ki so bili sprejeti na četrtkovem popoldanskem sestanku mariborskih gostilničarjev pri Gambriku. Da bi se dosegla uspešna in vsestransko zadovoljiva rešitev tega, nedvomno najvažnejšega vprašanja, je bil prehranjevalni odsek izpopolnjen z novimi agilnimi močmi. Naknadno so bili izvoljeni v odsek gg. Benko, Bratuž, Kumerc in Ivan Cvetko. Prihodnja seja pripravljalnega odbora bo v petek 21. t. m. ob 20. uri v »Narodnem domu«.

Diplomski izpit na pedagoškem oddelku ljubljanskega konservatorija in pa absolutorij srednje šole iz violončela je napravil Mariborčan g. Oton Bajde. Čestitamo!

Tragična smrt bivšega hrvatskega politika. Včeraj zjutraj je ustrelil z lovsko puško kmet Tomo Košec v Dugem selu pri Zagrebu znanega zagrebskega politika in bivšega radičevskega voditelja in narodnega poslanca Josipa Predavca. Zadel ga je v trebuh in je Predavec kmalu nato umrl. Košec je izvršil umor iz osebnega maščevanja.

Smrtna kosa. Umrl je 60letni kotlar državnih železnic Ivan Vesenjaj. Pogreb bo danes ob 15:30 na Pobrežju. V Kežarjevi ulici je umrl 70letni upokojeni železničar Ignacij Ajdešek. Pogreb bo jutri ob 16. uri iz mrtvašnice na pobreskem pokopališču.

Eleganten pisemski papir v mapah in blokli: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11. Slovenska ulica.

Mariborskim zborovodjem! Tako bi v včerajšnjem »Večerniku« moral pisec notice »Mariborskim pevcem« imenovati svoja izvajanja, v katerih kritizira neudeležbo mariborskih pevcev pri nacionalnih koncertih in zvrča tudi krivdo na odbore pevskih društev, češ, da ne vzgajajo pevcev v tej smeri. Na kratko! Skrbeti za to, da bodo pevci dobili pravi smisel za redno obiskovanje koncertov, si razširili svoje glasbeno znanje in obzorje ter spoznavali slovansko pesem, je artistična stvar zborovodij, ki gotovo ne bi želeli, da bi se odbori pevskih društev, ki so njihovi administrativni organi, vtikali v njihove dirigentsko-vzgojne posle. Dirigenti, upoštevajte to, odbori vas bodo v tem vedno podpirali! I. C.

Krojaška zadruga. Zavedni krojaški mojstri si snujejo novo gospodarsko organizacijo pod imenom »Gospodarska zadruga krojaških mojstrov, r. z. z. o. z. v Mariboru«. Vršilo se je o tem vprašanju že več strokovnih sestankov, na katerih so se predelala novo sestavljena združna pravila. Člani zadruge so poleg krojaških mojstrov lahko tudi drugi obrtniki in obrtnice krojaštvu sorodnih strok iz naše države, kakor šivilje, modistinje, izdelovalci perila, klobučarji, čepičarji itd. V kratkem bo pripravljalni odbor sklical večje sestanke interesentov, na katerem se bodo sprejemali člani.

Mladina naj služi za vzgled. Preko našega uredništva je darovala mariborska deška počitniška kolonija »Podmladka Rdečega križa« v Kaštelu Lukšiču ob sinjem Jadranu za stradalajoče trboveljske otroke znesek 200 Din kot svoj prilihunek, ker so sklenili mali počitničarji 4 dni prejemati manjše obroke kruha in tako pomagati najbednejšim med bednimi. Naj bi ta svetel vzgled naše mladine našel tudi med odraslimi obilo posnemovalcev! Dobrosrčnim podmladkarijem iskrena hvala!

V počastitev spomina g. Sime Rodiča, našega vrlega in nepozabnega prijatelja in tovariša, daruje kegljaški klub »Svobodni« Din 300 dijaški kuhinji. Denar naj se dvigne pri klubovem blagajniku g. Kravosu, Aleksandrova c. 13.

Noben zaveden obrtnik ne sme manjkati na poučnem obrtniškem izletu, ki ga bo jutri popoldne priredilo tukajšnje »Slovensko obrtniško društvo« v okolico Limbuša, kjer bodo izletniki res prijateljsko sprejeti. Sestanek bo ob 14.30 na Kralja Petra trgu. Med potjo bo igrala obrtniška godba. Vabljeni so tudi vsi prijatelji našega obrtništva.

Vsedrjavna zveza za zaščito otrok. V Beogradu je bila preteklo nedeljo ustanovljena na dobro obiskanem ustanovnem občnem zboru »Jugoslovanska zveza za zaščito otrok«, ki ji predseduje senator in bivši ban savske banovine dr. Josip Šilović.

Delegati za kongres JRKD v Beogradu bodo prejeli vsa potrebna navodila najpozneje do ponedeljka 17. t. m. Vsi delegati iz dravske banovine bodo odpotovali v Beograd v sredo 19. t. m. z večernim brzovlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 20.03. Delegati iz bivše mariborske oblasti se priključijo na Zidanem mostu. Brzovlaku bosta priključena dva posebna vagona.

Lepo uspehi izlet Mariborčanov v Slovenske gorice. Glasbeno društvo poštnih in telegrafskih uslužbencev v Mariboru je priredilo minulo nedeljo v spremstvu pevškega društva »Lune« iz Krčevine-Košakov izlet v naše krasne Slovenske gorice. Okoli 200 oseb se je pripeljalo najprej v Sv. Lenart, od tam pa v prijazni trg Sv. Trojice. V odmoru pri Sv. Lenartu je godba poštnih uslužbencev zaigrala na trgu 4 skladbe, pevci »Lune« pa so odpeli nekaj moških zborov, naših budnic. Na trgu zbrano številno občinstvo je tako godbi kakor pevcem prirejalo navdušene ovacije. Pri Sv. Trojici so se izletniki ustavili pred trgovom, nato pa z godbo na čelu odkorakali v cerkev. Godba je zaigrala nekaj nabožnih melodij, »Lunaši« pa so zapeli zbor »Čolničku«. Eden o. frančiškanov je izletnike pozdravil ter improviziral blagoslov. Ves trg je bil v zastavah, tržani so se kakor na povelje zbrahi v cerkvi. Izletniki so se nato poklonili spomeniku v svetovni vojni padlih borcev, kjer je godba zaigrala globoko občuteni »Oj Doberdob«. Po tej ceremoniji se je formal sproval, ki ga je pred Golobovo gostilno pozdravil trški župan g. Golob. Nato so bili izletniki povabljeni na dom poštnega upravnika v Mariboru, gda. Antona Klemenčiča, kjer so povodom 50letnice njegove sestre Ane bili deležni izredne gostoljubnosti. Lenarčanom kakor Trojičanom izražajo izletniki za prijazen sprejem, Klemenčičevi rodbini pa za izkazano gostoljubje iskreno zahvalo. Vsem ostane ta izlet v najlepšem spominu.

Točenje alkoholnih pijač. Ker se množijo prijave radi neupravičenega točenja alkoholnih pijač (tudi sadjevca), se prebivalstvo v lastnem interesu opozarja, da bo mestno načelstvo brez izjeme vsak zadevni prestopnik najstrožje kaznovalo. Pripomni se, da so globe po obrtnem zakonu in takse po taksnem zakonu občutne.

Sprejem v topničarsko podčastniško šolo v Čupriji. Mestno načelstvo v Mariboru razglašča, da je razpisanih več mest za sprejem v topničarsko podčastniško šolo v Čupriji. Pravico na konkurs imajo mladeniči, ki so rojeni v letih: 1912, 1913, 1914, 1915 in 1916. Rok vlaganja prošelj traja najkasneje do 15. septembra 1933. Vse ostale podatke daje interesentom mestni vojaški urad na Slomškovem trgu št. 11.

Sprejem gojencev v vojaško glasbeno šolo v Vršču. Mestno načelstvo v Mariboru razglašča, da je razpisanih 50 mest za gojence vojaške glasbene šole v Vršču. Kandidati ne smejo biti mlajši od 14 let in ne starejši od 16 let. Prošnje z dokumenti in izjavami je vložiti na poveljnika vojaške glasbene šole v Vršču najdalje do 15. oktobra 1933. Vse podrobne informacije so na vpogled pri mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg št. 11, pritličje.

Kino Union. Od danes sobote dalje izredno zabavna opereta »Pesem, poljub, dekle« z Gustavom Bröhlichom, Marto Eggerth, Fritzom Grünbaumom, Tiborjem v. Halmayem, Oskarjem Simo in Greto Teimerjevo. Film, poln krasne godbe, sladkih melodij in zelo zabavne vsebine. Pripravlja se veliki ljubavni film »Poročno potovanje« z Brigito Helmovo, Oskarjem Karlweissom in lepo Dunajčanko Susi Lannerjevo.

Grajski kino. Od danes naprej sijajen milijonski vefilm: »Kraljica sužnjev« z Marijo Korda v glavni vlogi. Ta film, eno največjih filmskih del, kar jih pozna filmska industrija, nam pripoveduje o trpljenju »Izraela« pod Egiptčani. Velikanski so posnetki, ko pelje Mojzes svoj narod čez Rdečo morje. Pripravlja se sijajna repriza velike filmske opere »Prodana nevesta« z Jarmilo Novotno in pa L. Fassbänderjem, oba člana berlinske opere v glavnih vlogah.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navalih, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na večer kozarec »Franc Jožefove« grenčice.

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo zdravila »Franz Josefove« vode. Možje zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hiper-trofiji prostate.

DANES ZVEČER VRTNI KONCERT
2602
RESTAVRACIJA UNION

Iz »Nanos«. V nedeljo 16. t. m. priredi društvo »Nanos« veliko vrtno veselico v gostilni »Lovski dom« nad Tremi ribniki. Vljudno vabimo vse prijatelje društva, da se prireditve polnoštevilno udeležijo. Na sporedu bodo pevske, tamburaške, dramske točke, šaljiva poštoples, godba. Vstop prost.

Dve nezgodi. Predvčerajšnjim je padel 15letni dijak Friderik Bele iz Delavske ulice tako nesrečno, da si je zlomil desno roko v podlehti. Med vožnjo v Maribor je padel včeraj popoldne s kolesa 32letni mesar Henrik Šabeder iz Košakov in si zlomil levo ključnico. Oba poškodovanca se zdravita v tukajšnji bolnišnici.

Mornarska sekcija Jadranske straže v Mariboru vabi vse bivše podoficirje mornarice in mornarje na sestanek, ki bo 16. t. m. ob 9. uri v Narodnem domu.

Zvezna strelska družina pri Sv. Juriju ob Pesnici priredi 23. julija 1933 od 9. ure naprej strelsko tekmo v zvezi z veselico in plesom. Vsi strelci in prijatelji strelskega pokreta, pohitite tega dne na našo severno mejo!

Gostilna Mandl, ocvrta piščanci Din 20 Prvovrsten Pekrarn!

V nedeljo 16. julija bo na Mariborskem otoku od 16. do 21. ure koncert. Za obilen obisk se priporoča Basletič Grga, restavrater.

Nočni vlom v Studencih. V pretekli noči so vlomili v Kamperšćakovo trgovino na Aleksandrovi cesti v Studencih neznanzi zlikovci in odnesli večjo množino le boljšega manufakturnega blaga, perila in drugega blaga. Orožniki, ki so bili obveščeni o vladu, kakor tudi policijski daktiloskop mariborske mestne policije niso mogli najti nobenega nasilnega znaka vloma in so morali delati vlomilci izredno spretno in previdno. Škoda, povzročena po vladu, je znatna.

Razne tatvine. Iz skupnega stanovanja na Aleksandrovi cesti 38 je odnesel včeraj neznan tat mizarju Avgustu Ambrožiču srebrno žepno uro in 2 para nizkih čevljev, krojaču Srećku Satlerju pa uro budilko. Tatvina je bila izvršena popoldne med 8. in 12. uro, ko sta bila oba stanovalca na delu. Mesarju Josipu Helmerju je izginila včeraj iz kuhinje njegovega stanovanja v Vrbanovi ulici 8 velika stenska ura.

Sejem za prašiče v Mariboru. Na včerajšnji sejem za prašiče je bilo pripeljanih 172 prašičev, ki so se prodajali po naslednjih cenah: mladi prašiči 5 do 6 tedenski 150 do 180 Din, 7 do 9 tedenski 200 do 250 Din, 3 do 4 mesečni 280 do 350 Din, 5 do 7 mesečni 460 do 550 Din, 8 do 10 mesečni 650 do 680 Din in enoletni 690 do 750 Din. Kilogram žive teže je veljal 7 do 8.50, kilogram mrtve teže pa 10 do 10.75 Din. Prodanih je bilo 122 prašičev.

Današnji živilski trg je bil prepoln raznega blaga, zlasti sočivja, črešeni in perutnine. Kmetje so pripeljali 10 voz krompirja in 17 voz črešeni, slaninarji pa 12 voz slanine in svinjine. Perutnine je bilo nad 2000 kljunov. Cene so kljub velikim ponudbi nekoliko narasle. Edino pri zelenjavi se pozna uspešna konkurenca bolgarskih vrtnarjev iz Čakovca, ki nudijo na svojih tovornih avtomobilih svoje vrtno in poljske pridelke od 30 do 60% ceneje, kakor pa domačini. Razumljivo so naši kmetje in vrtnarji zelo ogorčeni in so že zahtevali zaščito od mestnega načelstva.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje za danes je naslednje: Toploter je kazal davi 10.1° C, minimalna temperatura je znašala 17.8° C, barometer je kazal pri 21.3 stopinjah 738.5, reduciran na ničlo pa 736. Relativna vlažnost je 83. Vreme je tiho in oblačno.

Prvi koraki za železniško postajališče na Tezmem

Dne 9. t. m. je bila prva seja »Odbora za železniško postajališče Tezno«, pri kateri sta bila navzoča narodna poslanca gg. Krejči in dr. Pivko. Sklenilo se je odposlati deputacijo 4 članov odbora k železniški direkciji v Ljubljano za izposlovanje dovoljenja postajališča ter gospodu banu za podporo. Dne 11. julija so odpotovali pod vodstvom g. poslance Krejčija še gg. Oset, Šabeder in Tomazič, katero deputacijo je sprejel železniški direktor g. Cug-nus izredno ljubezljivo. Navzoča sta bila še načelnik prometa g. Deržič ter neki višji uradnik direkcije. G. Krejči je utemeljil izčrpno potrebo postajališča za ves okraj južno od Maribora (ca. 30 do 40 tisoč prebivalstva), naprosil direktorja za dovoljenje postavitve postajališča, mu obrazložil vse križe in težave glede finančne strani in prosil. Direktor je po krasnem stvarnem referatu g. Deržiča pristal na dovoljenje in odredil, da se izvrši komisija železniških strokovnjakov direkcije, ki naj določi, kje se bo postajališče zgradilo. Takoj nato je peljal g. Krejči deputacijo k podbanu, ker je ban sam na dopustu. Enako ljubezljivo kot žel. direktor, je sprejel deputacijo podban g. dr. Pirkmajer. Tudi tu se je g. Krejči z vso dušo in srcem potrudil, da izposluje čim več podpore za prepotrebno postajališče. Podban je obljubil pomoč banovine in dal nekoliko dragocenih nasvetov, ki bodo v primeru izvedbe še več vredni kot trenutna denarna pomoč. Deputacija je našla pri obeh merodajnih mestih izredno razumevanje. Sedaj je edino na tem, da vsi oni, ki so zainteresirani na tem postajališču, brez izjeme in oklevanja podprejo to akcijo s prispevki, darovanjem materiala, »kulukom« voženj itd. ter pripomorejo k postavitvi postajališča glavno sebi v korist!

Zgradba nove borze v Beogradu. V ponedeljek je bil v Beogradu na svečan način položen temeljni kamen za zgradbo palače nove beogradske borze. Svečanosti so se udeležili zastopniki finančnega ministrstva, Narodne banke, borze in gospodarskih krogov.

Velik uspeh mojstra Meštrovića v Pragi. V nedeljo se bo zaključila v Pragi velika razstava Meštrovićevih del, ki jo je obiskalo doslej že nad 40.000 oseb. Veliko število umetnin je prešlo v last češkoslovaških umetnostnih galerij in zasebnikov.

Avstrijski kadilci stavkajo. Z včerajšnjim dnem so pričeli po vsej Avstriji stavkati kadilci. Stavko propagirajo bane narodni socialisti in bo trajala ves mesec.

Na dopustu in počitnicah čitamo Karla Mava iz Cirilove knjizarne v Mariboru!

Vsak radio-aparat je treba prijaviti. Poštna uprava opozarja javnost z ozirom na dejstvo, da še mnogo radio-sprejemnih aparatov ni prijavljenih in da se njihovi lastniki v primerih, da so izsledeni, izgovarjajo, češ, da niso vedeli za zadevne predpise, na sledečo določbo finančnega zakona in pravilnika o sprejemnih radio-aparatih: Kdor brezplačno brez prijave in brez dovoljenja postavi sprejemni radio-aparat, se kaznuje s 3letno pristojbino za uporabo sprejemnega aparata, to je 900 Din, aparat pa se mu odvzame v korist države. Denarna kazen se pobira tudi z izvršbo. Pojasnila o načinu prijave in o dovoljenju dajejo krajevne pošte in pa trgovci z radio-aparati.

Važna določba za železniške obrtnike. »Službene novine« objavljajo v pravilniku o delavcih prometnih ustanov naslednjo važno določbo: »Obrtnikom, ki so bili po zakonu o državnem prometnem osebju iz leta 1933. urejeni, nato pa ponovno postavljeni v skupino delavcev, je treba čas, ki so ga prebili kot urejeni uslužbenci, všteti v članstvo pokojninskega fonda pod naslednjimi pogoji: 1. da plačajo v ta fond odgovarjajočo članarino za ves čas, ki so ga prebili kot urejeni uslužbenci in 2. da plačajo v delavski pokojninski fond članske prispevke, ki so jih prej temu fondu dolgovali in so bili ustavljeni z njihovimi imenovanji po zakonu o državnem prometnem osebju. Te zneske lahko plačajo tudi v obrokih. Če je tak obrtnik pridobil pravico do rodbinske pokojnine po zakonu o državnem prometnem osebju, tedaj se za primer njegove smrti pokojnina istočasno določi po določbah tega pokojninskega fonda in po predpisih, ki veljajo za uradniški pokojninski fond, izplača pa se pokojnina, ki je večja.«

Ustanovitev žitnega sindikata. Naši žitni izvozniki so se sporazumeli in ustanovili žitni sindikat, h kateremu so pristopili tudi zastopniki zadrug. Naloga žitnega sindikata bo skrbeti za čim boljše ceno žita, pospeševati izvoz žita, iskati nova tržišča in nadzorovati delo ob odkupu in izvozu žita.

Izvoz sirovih kož narašča. V zadnjih dneh izvoz sirovih kož iz naše države rapidno narašča. Največje povpraševanje v tujini je po ovčjih, govejih, kozjih in jagnjetovih kožah. Dosedanji izvoz je visoko nadkrilil lanskega. Kože divjačine bodo prišle sedaj na vrsto in se tudi v tej panogi naše zunanje trgovine obetajo lepe kupčije.

Pojemanje gospodarske krize se opazja v znatni meri tudi že v rednih izkazih »Društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani« o konkurzi, prisilnih poravnava in posredovalnih postopanih. Zadnji izkaz za dobo od 1. do 10. t. m. kaže naslednje podatke: I. Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 1 (v istem času lani 2), v savski 1 (3), v vrbaski — (—),

Zagorela polt potom NIVEA-creme-olia

Oboje pospešuje zagorenje kože in zmanjšuje nevarnost solnčarice. Pred solnčenjem se je treba dobro namazati. Na ta način lahko uživite brez skrbi svetlobo in zrak. Zavidali vas bodo za vaš zdrav in sportno sveži izgled.

Nivea-crema učinkuje pri vročini prijetno hladeče. Nivea olje vas štiti ob hladnih dnevih pred velikim ohlajenjem. Obe sta nenadomestljivi, neponaređljivi, kajti le ti vsebujeta eucerit.

Crema: Doza Din 6— do 25—, tuba Din 12— in 17—.

v primorski — (3), v drinski 3 (1), v zetski — (3), v donavski — (3), v moravski 1 (3), v vardarski — (2) in v Beogradu, Zemunu ter Pančevu 1 (2). — II. Otvorjene prisilne poravnave izven konkursa: v dravski banovini — (6), v savski — (13), v vrbaski 1 (4), v primorski — (7), v drinski — (10), v zetski — (—), v donavski — (3), v moravski — (—), v vardarski — (—), v Beogradu, Zemunu in Pančevu — (3). — III. Otvorjena posredovalna postopanja, kolikor so bila javljena društvu: v dravski banovini 3, v savski 33, v vrbaski 1, v primorski 2, v drinski 10, v zetski 1, v donavski —, v moravski —, v vardarski 2 in v Beogradu, Zemunu ter Pančevu 1. — IV. Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 3 (2), v savski 1 (3), v vrbaski — (2), v primorski — (—), v drinski 3 (2), v zetski — (—), v donavski 3 (8), v moravski 1 (2), v vardarski — (—) in v Beogradu, Zemunu ter Pančevu — (2). — V. Otvorjene prisilne poravnave izven konkursa: v dravski banovini — (7), v savski — (10), v vrbaski — (1), v primorski — (2), v drinski 1 (3), v zetski 2 (—), v donavski 1 (10), v moravski 1 (—), v vardarski — (1) in v Beogradu, Zemunu ter Pančevu 1 (—).

Ptuj

Ptujske občinske zadeve. V četrtek je bila V. redna občinska seja pod predsedstvom župana g. Jeršeta. Na dnevnem redu je bilo med drugim poročilo o finančnem stanju občine. Dolgovi občine, brez amortizacijskih posojil, znašajo Din 419.730, terjatve pa Din 574.700, manj dubiosa Din 248.000, tako, da znašajo terjatve le Din 326.700. Iz teh števil je razvidno, da finančno stanje občine ni ugodno, vendar pa tudi ne tako brezupno, da ne bi bilo upanja, da se kljub težki gospodarski krizi vzdrži finančno ravnovesje. Občinski svet je radi tega sklenil, da se opuste za letos v proračunu predvidene večje investicije. Da se pa zamorejo izvršiti najnujnejša in neodložljiva dela, je sklenil najeti posojilo v znesku Din 100.000. Ta znesek se bo porabil v prvi vrsti za dogradnjo stra-

nišča na Tyrševem trgu ter dovršitev ograje in pločnika okrog tega trga. Ker je tamkaj živilski trg, so ta dela neodložljiva. Stroški so preračunjeni na 70.000 dinarjev. Važno je bilo tudi poročilo kulatorija Dijaškega doma. Lani je število gojencev znatno padlo; vzrok je bil redukcija višje gimnazije, ki je bila pozneje sicer zopet reaktivirana, vendar tako pozno, ko so gojenci že odšli v zavode drugih mest. Ker je pa višja gimnazija v Ptujtu zasigurana, se pričakuje v bodočem šolskem letu večji dotok gojencev.

Zopet utopljenec. Pri Zlatoliju je Drava naplavila utopljenca, ki je ležal v vodi že najmanj 3 mesece in se zato njegova identiteta ni dala ugotoviti.

Cigani. V gozdu pri Starešincih so orožniki izsledili cigansko taborišče. Cigani so pobegnili, dve mladi ciganki so pa prijeli in oddali ptujskemu sodišču radi tatvine. Cigani so po okolici kradli kokeši in drugo.

Nespreten tat. Devetnajstletni kovaški pomočnik I. K. je prišel te dni v trgovino g. Franca Lenarta kupovat svilene robčke. Ko je izbral, ni imel denarja, da bi plačal in je pobegnil. Poiskala ga je policija in našla pri niem poleg onih dveh še tri robčke, ki jih je tat skril pri izbiranju.

Dva požara. V Trnovskem vrhu je ogenj uničil gospodarsko poslopje Lize Firbasove. Škode je 10.000 Din. Na Polenškaku je pa zgorela viničarija Ivana Rošla. Škoda znaša 8000 Din.

Nočno lekarniško službo ima od 15. do 22. t. m. lekarna Molitor »Pri zamorcu«.

Kako je treba potovati.

Dva prijatelja sta potovala po morju v skupni kabini. Eden izmed njiju se začne oblačiti v žensko obleko. Drugi ga ves čas začuden gleda:
— Kaj pa delaš?
— Saj vidiš, da je začela burja, in če nam prevrne parnik, bodo najprej rešene ženske in otroci.

F. Thieme: Tovařš Srom
(Konec)
Srečno sva dosegla hospis. Tam sem res takoj dobil vodnika. Ni pa naju hotel spremljati drugače ko v lepem vremenu, češ, da je pot prenevarna.
Čakala sva več dni. V hospicu je bil nekaj Angležev in vodnik, ki jih je spremljal v dolino. Obljubil je, da se jutraj vrne, če bo vreme ugodno.
Drugo jutro me je Srom poklical, češ, da sije sonce. Res je sijalo sonce. Vodnika še ni bilo nazaj. Srom ni hotel več čakati. Silil me je, naj odrineva sama. Poparila me je misel, da bi odšel brez vodnika. Kdo ve, ali je zanesljiv ta tujec, ki sem ga šele zadnje dni spoznal. Morda me ta moj spremljevalec name-rava še oropati?
Ko sem mu pa pogledal v odkritosrčne oči, sem takoj pomirjen.
Ob pol desetih sva se napotila. Natakarn naju je svaril, češ, da bo vreme nestanovitno.
Srom ga je zasmehljivo vprašal, ali je morda profesor vremenoslovja.
Odšla sva. Moj spremljevalec je bil prejšnji dan zelo vesel. Danes je postal molčeč. Ogledoval sem nebo. Zamelelo se mi je, da se bo vreme izpremenilo. Opozoril sem tovariša, če ne bi bilo volje, da se vrneva.

»Za to imava še vedno časa,« mi je kratko odvrnil.
In tedaj sem prvokrat opazil njegovo veliko starinsko uro. Številke na njej so bile čudno okrašene. Zdelo se mi je, da mu je veliko zanj. Skrbno je snajzil steklo in jo ogledoval:
»Najbrže je drag spomin?« sem ga vprašal.
»Da, da, in tudi zanimiv in mnogo vreden!« mi je odvrnil.
Zdaj sva naletela že na sneg, ki je šele zapadel. Vendar sva pot srečno nadaljevala. Dospela sva do visoke stene, kjer je ležalo polno snega. Bil je to prostor, ki se mu vsak hribolazec ogne. Najmanjši ropot vzbudi lahko speči plaz gorovja, da pokoplje nesrečnega turista v snežnem zametu.
Nehote sem se umeknil. Ne tako moj tovariš. Hitel je dalje, vriskal in mahal s svojo okovanko.
»Ali ste znoreli?« sem zakričal.
»Zakaj?«
»Saj vidite, da lahko pridrvi plaz.«
»Kaj, plaz! Vi ste strahopetec!«
»Če ste turist, morate vendar vedeti, da nam preti nevarnost!«
»Saj je vendar poletje! Kje naj se vzamejo plazovi?«
Tedaj sem obžaloval, da sem šel z njim. Pozno sva dospela do druge kočice. Opoldan sva nekoliko počivala. Vprašal sem ga, koliko je ura.

Upal sem, da dobiva družbo. Varal sem se. Bila sva edina gosta. Ko sem drugo jutro vstal in odprl vrata, sem se razočaran obrnil. Povsod je ležala gosta megla. Niti na plan se nisem upal. V oddaljenosti desetih korakov bi bil zgrešil kočo.
Poklical sem tovariša. Smejal se je, češ, da je megla oznanjevalka soluca.
Razjasnilo se ni ta dan in še nekaj dni ne. Zbal sem se, da bi ne zmanjkalo kuriva in hrane.
»Bova pa razbila opravo, a odškodnino dela v železno puščico, ki je v koči?« je dejal.
Zmenila sva se, da bova imela odslej le polovične porcije hrane.
Kmalu sem zapazil, da postaja moj tovariš vedno veselejši. Obšla me je slutnja, da me je speljal sem iz gole zlobe.
Srom sam je pričel ob polovični hrani silno hujšati. Vedno bolj suh je postajal. Večkrat je zgrabil svojo palico za roč in mahal z njo v polkrog po zraku, in sicer od desne na levo. To me je nečesa spomnilo, a nisem se spomnil česa.
Vsak dan je bil videti slabši. Naposled ga že nisem smel več pogledati. Bil je kakor pravi skelet.
Pri vsem tem je bilo najbolj čudno, da je ostal vedno dobre volje. Če je pogledal na vreme, je rekel: »Za vruga, vse je po starem!« Toda to je izgovoril, kakor bi bil dejal: »Hvala Bogu, še ved-

no mete!«
Peti dan sva porabila ves živež.
Sklenil sem, da drugi dan odidem, pa naj bo vreme kakršno hoče. Povedal sem tovarišu. Branil mi je, češ, naj še potrpi.
»Če še dva dni čakam, ne bom mogel od slabosti dalje,« sem mu odvrnil.
Obljubil mi je, da pojde z menoj.
Zjutraj sva res odšla. Srom je kazal pot. Ko sva že dolgo hodila, se je ustavil. Mirno je omenil, da sva zašla. Svetoval mi je, naj zavijem na nasprotno stran in se priveževa na vrv, ker je v snegu nevarna pot.
Slušal sem ga. Nisva dolgo hodila, ko me je opozoril, da sva tik prepada.
»Nazaj morava!« sem zakričal.
»Odrvni je, da ni mogoče.«
Pričel sem ga zmerjati in ga dolžiti, da me je nalašč zapeljal.
Da bi priklical pomoč, sem ustrelil dva krat s samokresom.
Tedaj sem opazil, da se megle razkrajajo. V daljavi sem zagledal sonce. Razveselil sem se. Upal sem, da sem rešen.
»Neumnost!« je zahreščal moj tovariš. »Je že prepozno!«
Začul sem klice. Odzval sem se. Ko sem se obrnil za klicem, sem pozabil, da sem privezan k tovarišu.
»Padam!« je kriknil Srom.
Obrnil sem se in videl, da je zdrsnil po steni.

In kje je sedaj predvojno mariborsko nemštvo?

ZADNJI ODGOVOR BIVŠEMU DUNAJSKEMU LISTU »DER KAMPF«.

»Der Kampf« je umrl in zardi tega nisimo mislili dalje odgovarjati na njegova vprašanja. Ker pa so mnogi želeli, da damo odgovor tudi na zadnje vprašanje, da tako ne izgleda, kakor da se temu vprašanju izmikamo, se povrnemo nani, da tako našega nasprotnika tudi dostojno zagrebemo.

Na zgornje vprašanje je odgovoril »Der Kampf«, da je mariborsko predvojno nemštvo večinoma pregnano in izgnano, deloma pa na sramoten način zatrto. Ljudsko štetje l. 1931. pa je bila najnesramnejša potvorba, katero je državna statistika izvršila v zadnjem času.

Glede preganjanj mariborskih Nemcev ob prevratu bi izredno razvita nemška narodna-obrambna publicistika že davno navedla vse primere onih, ki bi bili iz Maribora ob prevratu in po prevratu izgnani. Da pa tega ni storila, je vzrok v tem, ker ne more preko dejstva, da ni slovenska uprava iz Maribora izgnala **nič enega** Nemca. Človek, kakor je bil n. pr. vodja mariborskih turnerjev Jahn, prišlek iz Saške, se je svobodno kretal po narodnem Mariboru in ga je svojevoljno zapustil; prav isto se je zgodilo z nacionalističnim publicistom Hausmannom in najtrdovratnejši nemški propagator v Mariboru dr. Mahnert je dobil zaradi izzivanja zaporno kazen, pred katero pa je pobegnil sam v Avstrijo! Ti trije primeri najaktivnejših nemških nacionalistov predvojnega Maribora kažejo, da so imeli naši Nemci ob prevratu popolno svobodo in da so se kot svobodni ljudje pač sami podali tja, od koder so preje prišli.

Glede izganjanja naših mariborskih Nemcev pa je treba upoštevati njih psihološki značaj in pa izvor mariborskega nemštva. Vsak, kdor je imel v deklaracijski dobi občevati z mariborskimi Nemci, je čul njih ponovne izjave: »Rajše kakor da bi živel v slovenskem Mariboru, odidem drugam!« ali pa: »Maribor je za mene tako dolgo Maribor, dokler je nemški in če bi Maribor ne pripadel Avstriji, ga takoj zapustim!« Zaradi takega razpoloženja mariborskega nemštva je bilo razumljivo, da je začelo zapuščati Maribor takoj, ko je bilo mariborsko vprašanje rešeno v slovenskem smislu. In to še zlasti zaradi tega, da so si zamogli ti ljudje pravočasno preskrbeti v Avstriji namestitve in službe. Tako je vplival na izselitev mariborskih Nemcev poleg nacionalnega momenta še moment zagaranja službe in nadaljnje eksistence med Nemci. To pa velja samo za uradništvo. Javni uradi v Mariboru pa so bili eden od najsmotrnejših germanizatorjev Maribora. Kot dokaz za to navajam z mariborskega magistrata samo nekaj aktov: Z 1233/35 od 12. IV. 1897, Z 296

praes. od 14. XII. 1908, Z 291 praes. od 5. XI. 1909, Z 38540 od 9. XII. 1906, Z 29 od 24. VI. 1903, Z 42 praes. od 11. X. 1905, Z 160 od 19. VI. 1907, Z 81 praes. od 10. V. 1908, Z 21 praes. od 4. X. 1908 itd. In tega bi lahko navedli še mnogo, mnogo tudi s politične uprave in s sodišča, čeprav so ob prevratu, v zavesti kaj te arhivalije dokazujejo, nemški uravniki večinoma arhivov uničili ali pa — odnesli. Pa že navedeni uradni akti dokazujejo, da so bili javni organi glavni germanizatorji predvojnega Maribora; in ti glavni germanizatorji, so ob prevratu prostovoljno odšli v Avstrijo in so tako sami rešili Maribor glavnih protislovenskih delavcev.

Z odhodom teh činiteljev in s prevzemom uprave po Slovenceh je v Mariboru odpadla germanizacija od strani uprave, germanizacija, ki je pomagala potujčevati slovenskega priseljenca. Če upoštevamo, da se je prebivalstvo Maribora v letih 1900—1910 potom porodov pomnožilo samo za 68 oseb nad smrtnimi primeri in če vemo, da je naraslo prebivalstvo v istem času za 3325 oseb, potem se moramo vprašati, odkod ta prirastek? Domovinska pristojnost pa nam je pokazala, da je bilo 77,14% mariborskega predvojnega prebivalstva pristojnega v slovenskih spodnještajerskih občinah. Nad tri četrtine mariborskega predvojnega slovenskega prebivalstva je torej prišlo iz slovenskega ozemlja in to slovensko prebivalstvo je polagoma germanizirala uprava, šola in poleg vpliva kapitala še nemška politična organizacija od meščanskih strank pa do socialne demokracije.

Po vojni pa je poleg uprave odpadla kot germanizatoričen činitelj tudi nemška politična organizacija. Nemške meščanske politične organizacije so — razen nemške manjšinske stranke — izginile, socialna demokracija je dobila slovensko vodstvo in na mesto nemških organizacij so stopile slovenske vseh vrst in barv. In obenem s slovensko upravo so sedaj slovenske politične organizacije preprečevale, da bi se slovenski priseljenec iz okolice ponemčil ter povzročile, da je **ostal to, kar je bil, torej Slovenec**; poleg tega pa je slovenska uprava in politična organizacija povzročila, da je kar preko noči znal slovensko tudi človek, ki v predvojnem Mariboru zaradi nemške uprave in politične organizacije slovensko **ni smel** znati.

S tem pridemo do odgovora, kje je danes nekdanje mariborsko nemštvo. Nekdanje mariborsko nemštvo je obstajalo samo v germanizaciji slovenskih priselencev. **S tem pa, ko sta odpadla oba nemška germanizatorična faktorja (uprava in politična organizacija) in ko sta bila nadomeščena s slovensko upravo in**

slovensko politično organizacijo, je bila germanizacija za vedno zavrta in slovenski prišlek je v Mariboru ostal narodno tudi nadalje to, kar je po rojstvu bil — Slovenec! To pa je bil tudi smoter vsega našega narodnega pokreta v Podravju in dosegli smo ga Slovenci z zedinjenjem. To naše stališče pa ostane tudi v bodoče naš nacionalni program: **Mi absolutno ne terjamo raznaroditve pravih Nemcev, mi pa absolutno in nikdar ne bomo dopustili, da bi se podravske nemštvo razvijalo na podlagi raznarodovanja slovenskih prišlekov z dežele v naših mestih in trgih!** Če Nemci priznajo to stališče, da ostane vsakdo narodno to kar je po svojem rojstvu, potem je sporazum med nami na dlani. Zaradi tega pa, ker »Der Kampf« ne opušča misli na razvoj mariborskega nemštva, ki je razen 10% nastalo po raznaroditvi slovenskih prišlekov, tudi ne more razumeti mariborskega ljudskega štetja leta 1931. Mariborsko ljudsko štetje in njegove narodnostre navedbe **naravnost potrjujejo številke o izvoru mariborskega prebivalstva in je samo dokaz, da je v Mariboru doba asimilacije Slovencev po Nemcih končana!**

Kar pa se tiče »Čičev, Srbov in kranjskih Slovencev« v Mariboru, poudarjamo, da leži Maribor v **narodu** Jugoslaviji, kjer so vsi Jugoslovani enakopravni tudi v gibanju po vsej državi in kjer so naši svojo domovino oni, katerim so jo vzeli najboljši zavezniki nemških nacijev, italijanski fašisti.

Mariborsko nemštvo je tako moralo izginiti na podlagi prirodnega prava, po katerem ima vsak človek od rojstva dalje pravico do življenja in delovanja v materinem jeziku. Če pa je to danes dejstvo v Mariboru, pa se še nadalje vrši razvoj nemštva v Celovcu in Radgona potom dotoka in asimilacije slovenske krvi! Iz Celovca in Radgone je danes slovenstvo pregnano in izgnano in tam se slovenski živeli na sramoten način zatira in skriva. Naše narodne meje so tam za Radgono in za Celovcem, tam, kjer žive naši bratje na svojih gospodarskih razvalinah in kulturnih pokopališčih.

Na koncu bi moral še govoriti o pesniškem, znanstvenem in umetniškem delu mariborskega nemštva. O tem pa ne bomo govorili iz preprostega razloga, ker tega dela skoro ni. »Der Kampf« naj v tem oziru samo primerja slovensko kulturno delo v Celovcu z nemškim v Mariboru! Imena Maderna, Bernreiter in Wittenbauer ter Kernstock, ki jih navaja »Der Kampf« kot predstavitelje nemškega kulturnega Maribora, pa nimajo nobene druge zveze z Mariborom kakor da so bili v Mariboru rojeni. Kot kulturne delavce jih je ustvarila in razvila nemška tujina in ne Maribor ali Podravje.

S tem smo pokojnemu lističu »Der Kampf« odgovorili in ker vemo, da nima sedaj nič pripomniti, je dobro in koristno, da je zaspal.

Styriacus.

Nogometni turnir v korist olimpijskega fonda

JUTRI, V NEDELJO 16. t. m.

Igrišče ISSK Maribor: ob 16. ISSK Maribor: SK Svoboda; ob 17. SK Železničar: SK Rapid; ob 18. finale med zmagovalcema.

Po končanem nogometnem turniru bo uradna razdelitev daril zmagovalcem vseh sportnih prireditev »Olimpijskega dne« po predsedstvu »Olimpijskega odbora v Mariboru«.

Teniško prvenstvo Maribora

Zanimivo tekmovanje v okviru Olimpijskega dne. Dobimo novega prvaka in prvakinja.

Na krasnih igriščih ISSK Maribora v Ljudskem vrtu bo v okviru letošnjega Olimpijskega dne zanimivo teniško tekmovanje. Prvič bo letos odigrano teniško prvenstvo mesta Maribora, in sicer za gospode in dame posamezno. Vršila so se že nekatera predtekmovanja. Gdč. Breda Hribarjeva je po nadmočni igri odpravila gdč. Legatovo s 6:1, 6:0 in go. Boričevo s 6:0, 6:0. Ga. Thalmanova pa je zmagala nad gdč. Legatovo s 6:2, 6:1 in nad go. Boričevo s 6:2, 6:2. Tudi moška tekmovanja so že začela, in sicer so igrali Leyrer proti Pušenjaku 6:0, 0:6, 6:3, inž. Černigoj proti Masiju 6:3, 3:6, 9:7. Leyrer proti Bergantu 7:5, 6:0, Bergant proti Masiju 6:0, 6:1 in Leyrer proti Masiju 6:3, 6:0. Danes nastopijo še ostali gospodje in dame. »Maribor« žal nastopi oslavljen, ker sta Gasparin in Poš na orožnih vajah, dočim je ga. Ravnikova že delj časa odsotna. Barve ISSK Maribora bo torej skoroda sama brani-

la gdč. Breda Hribarjeva, ki je že v prvih igrah pokazala, da bo dorasla nalogi. Od gospodov sodelujeta inž. Černigoj in Voglar. Železničarja zastopajo gdč. Legatova in ga. Boričeva ter gg. Bergant, Pušenjak in Masi. Iz vrst Rapida tekmujejo ga. Krausova, ga. Thalmanova, gdč. Lirzerjeva ter gg. Hitzel, Leyrer in Holzinger. Igra vsak z vsakim, tako, da bo zmago odločilo število točk. Pri enakem številu točk bo še eno tekmovanje. Imeni prvaka in prvakine Maribora bosta vklesani na mramornati plošči v klubovem domu ISSK Maribora v Ljudskem vrtu. Tekmovanje se bo nadaljevalo danes popoldne in jutri.

Udeležence teniškega turnirja za prvenstvo Maribora opozarjamo, da je pričetek tekmovanj danes ob pol 16. in jutri ob 8. Kdor ne pride pravočasno, izgubi dotično igro.

Razpis olimpijskega desetboja in juniorskega petboja za juniorje razreda C (od 16—18 let), katerega priredi v dne 22. in 23. julija 1933 na igrišču SK Rapida SK Železničar, Maribor. — **Desetboj**: dne 22. t. m. ob 15.: 1. tek 100 m, 2. skok v daljavo z zaletom, 3. met krogle, 4. skok v višino z zaletom, 5. tek 400 m; dne 23. t. m. ob 15.: 1. tek 110 m preko zaprek, 2. met diska, 3. skok ob palici, 4. met kopja, 5. tek 1500 m. — **Petboj**: dne 22. t. m. ob 15.: 1. tek 100 m, 2. met krogle jun., 3. skok v višino z zaletom; dne 23. t. m. ob 15.: 1. skok v daljavo z zaletom, 2. tek 1500 m. Prijavnine ni. Prijave je poslati na naslov Fišer Josip, Delavnica drž. žel. Maribor. Udeležba je dovoljena le verificiranim atletom JLASa. Nagrade: Prvi trije plasirani desetboja, kot petboja prejmejo nagrade. Tekmovanje bo po pravilih JLASa. — **SK Železničar**.

Zarja iz Zg. Kašlja porazila Primorje 4:2 (2:0). V petek zvečer je odigrala Zarja svojo prvo in zadnje tekmo, in sicer s Primorjem. Iz današnjih službenih objav LNP je razvidno, da je Zarja svojo nogometno sekcijo razpustila. Igralci

SK Zarje pa so bili verificirani s takojšnjim nastopom za druge klube, med njimi Mariborčani brata Bertonec in Zemljič za SK Primorje, ki bodo že drevi nastopili v moštvi Primorja proti Grazer Sportklubu.

Motoklub Maribor priredi danes svoj izlet v Kamnico (gostilna Pavešič). Start ob 20. uri na Glavnem trgu. Vodstvo Motokluba prosi za polnoštevilno udeležbo.

Sokolstvo

Mursko Sokolsko okrožje. Sokolska ideja se v okraju kljub vsem težkostem lepo razvija in je Sokolstvo organizirano v 5 društvih in 6 četah. Mladinskega sokolskega nastopa v Ljubljani se je udeležilo iz našega okrožja 249 učencev Sokoličev, katere je spremljalo 19 učiteljev (ic). Od udeležencev je dal Ljutomer 107 Sokoličev. V vseh edinicah pa je potrebno poleg redne telovadbe v letnem in zimskem času tudi mnogo vzgojnega dela. Nobena telovadna ura ne sme miniti, da ne bi bilo kratkega sokolskega razgovora. Vso pažnjo moramo posvetiti deci in naraščaju

Napel sem vse moči. Če zdrkne preko, padem tudi sam. Oprl sem se z nogami ob rob. Gornji del telesa sem nagnil na moč nazaj. Čutil sem, da me je oblivljal znoj.

Srom se je dvignil. Podal mi je roko. Komaj sem se ga doteknil, me je začel silno vleči nazaj v prepad.

»Zmenoj!« je kriknil demon. Poslednjič sem napel vse moči. Tedaj sem videl, da postava pred menoj nima na sebi sploh nobenega mesa več. Mahadrava obleka je z nje zdrknila in ura se je zakotalila v prepad. Okovanka se je izpremenila v ostro koso, ki je hotela zamahniti proti meni.

Čeprav že skoraj onesveščen, sem takoj spoznal zamahe, ki jih je delal Srom s palico. Bili so zamahi kosca, ki kosi...

Začutil sem, da me je nekdo krepko zgrabil in potegnil proč. Vrv pod menoj se je prerezala. Onesvestil sem se.

Zvečer tretjega dne sem bil spet v hotelu skupaj s starimi gosti. Pripovedoval sem jim o svojem doživljanju. Pripomnil sem, da sam nisem vedel, koliko je bilo resnice in koliko je vstavila moja bolna domišljija, ki sta jo rodila lakota in trpljenje zadnjih dni.

Vsi so me pazljivo poslušali. Vodnik je omenil, da me je našel zadnji trenutek. Mojega spremljevalca ni mo-

gel rešiti, ker se je odtrgala vrv prav tedaj, ko je prihitel.

Čudno! Meni se bo vedno dozdevalo, da je vrv nekdo prerezal. Prepričan sem bil, da je to storila — kosa...

»Srom je bil čuden človek!« je priznal profesor.

Zdaj so se takoj vsi spomnili, zakaj se jim je moj tovariš dozdeval tako znan.

Rentnik iz Lyona je trdil, da je videl Sroma pred leti. Peljal se je v avtomobilu z njegovim prijateljem in ženo, preden se je prijatelj Courrien smrtno ponesrečil.

»Slično je bilo pri viharju v Catanaru,« je vzkliknila Italijanka. »Tam je strela ubila neko damo in dva otroka. Komaj je Srom odšel, se je vihar pomiril.« Inženjer iz Čurija je omenil, da je videl Američana pri neki železniški nesreči. Hodil je okoli mrtvih ponesrečencev in jih smehljaje se opazoval.

Tatarski trgovec se je spomnil, da sta bila skupaj pred desetimi leti v nekem hotelu. Tam je izbruhnil požar, ki je uničil življenje tridesetim ljudem. Srom, ki se je tedaj drugače imenoval, je takoj po požaru izginil.

»Tudi jaz sem ga videla, in sicer v baloru, v katerem se je lani ponesrečil zrakoplovec Sartenius!« je rekla dama iz Manchestera. »Balon se je nepričakovano vnel in zrakoplovec je padel na tla ter se ubil. Srom se je rešil s padalom.«

Marij Skafan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Dejal sem, da je bil moj najtrdnější sklep zavrniti vsako ljubezen.«

»Tudi moja?«
Doljan ni odgovoril. Bilo mu je neskončno nerodno. Sklenil je bil pozabiti na Intelu, a tudi Moraji se ni hotel približati. V tem trenutku se je pač predobro zavedal, da bi si mogel z vsako nepremišljeno besedo zapreti vsa bodoča pota. Bil pa je kljub temu kavalir in ni vedel, kako naj bi brez žalitve in ponižanja zavrnil Morajino ljubezen. Iskal je primerne besede, ki bi ga rešila iz zadrege, pa je ni mogel najti; zato je molčal.

Moraja je nekaj časa molče sedela poleg njega in strmela v tla, nato pa je dvignila glavo in se mu ozrla naravnost v oči. Njen pogled je bil ukazujoč. V njem je bilo več srčite volje kakor pristne iskrene ljubezni. Doljan se ga je instinktivno bal. Toda njena moč je bila tako velika, da je omagoval. Čisto natančno je čutil, da izgublja prosto voljo. Napel je vse svoje moči, da bi se ubranil Morajine sugestije in je nekaj časa res ključoval. Hotel je že z eno samo besedo presekat pogovor, toda bilo je že prepozno. Morajina volja je zmagala.

»Ljubim vas in zahtevam, da me ljubi-«

bite!« je dejala z ostrim, ukazujočim glasom. Od ljubezni do sovraštva je le en sam korak. Ako počete moje ljubezni, boste okusili moje sovraštvo, ki mu ne boste mogli ubežati, pa če se tudi podaste na konec sveta. Odgovorite mi!»

»Gospodična...« je s težavo izjeljal Doljan.

»Odgovorite mi samo-eno: me ljubite ali me ne ljubite?«

»Lju...« je hotel dejati Doljan, toda v tistem trenutku mu je ostal drugi zlog besede v grlu. Čutil je, da je popolnoma odvervel, da ne more govoriti in da se tudi sploh geniti ne more. Prebledel je.

»Kaj vam je?« je vzkliknila prestrašeno Moraja, ki je opazila njegovo odrevenelost.

Doljan ni mogel odgovoriti. Izgubljal je zavest...

Moraja je planila kvišku in ga stresla.

»Doljan... Doljan...« je vzklikala in ga prižemala k sebi. »Kaj vam je... kaj ti je... govori!«

Vsi njeni napori, da bi ga predramila, so bili zaman. V neskončni zmedenosti ni vedela, kaj naj stori. Domislila se je kaj bi bilo, če bi jo našli samo z njim v takem položaju in je zato mislila na beg. Obenem pa se je bala tudi za Dolja-

novo življenje in bi bila rada ostala pri njem in mu pomagala. Naposled se je odločila za edino možno rešitev iz neprijetnega položaja. Brezžično je telefonirala Astisu, ne da bi povedala svojega imena, naj nemudoma pošlje zdravnika v Semisov park, da reši življenje prijatelj Doljanu. Nato se je še enkrat oklenila nezavestnega Doljana, poljubila ga in neslišno izginila med grmovjem, v katerem se je skrila in pričakovala, kaj bo.

XVIII.

Dasi je Intelu sklenila dušiti svojo ljubezen do Doljana, nanj vendar ni mogla pozabiti. Čimbolj si je skušala dopovedati, da bi bila ta ljubezen nesreča zanjo in zanj, tembolj je rastle v njenem srcu nepremagljivo hrepenenje. Nekaj časa se sploh ni hotela zanimati za njegovo pota. Pustila ga je, da je hodil koder je hotel. Naposled pa je zopet budno pazila nad vsemi njegovimi koraki. Tako je opazila tudi prihod Moraje v nočno zabavišče in njeno zanimanje za Doljana. Moraja je bila neprevidna. V zaverovanosti v svoje načrte osvojiti si Doljana, je pozabila obdati se z izolirnimi žarki, ki bi Intelu preprečevali opazovanje njenega početja.

Tako je Intelu po svojih aparatih ugotovila vso resnico. Ta ji je potrdila prejšnje domneve, da skuša Moraja zaplesti Doljana v svoje mreže in ga iztrgati izpod njenega vpliva. Opazila in videla je, kar se Doljanu in njegovim tovarišem niti sanjalo ni, da je Moraja z umet-

nimi sredstvi omamila vse njegove misli in ga prisilila zanimati se le zanjo. Tako je tudi dobro vedela, da je Moraja sugestivno naročila Doljanu naj pride na sestanek v Semisov park. Videla ga je v svojih aparatih, kako se je dvignil iz postelje, se napotil na ulice in taval po njih proti sugeriranemu mu cilju. Videla ga je, ko je dospel do gostega grmovja, odkril skrito klopico in sedel nanjo. Skušala je pa opazovati tudi Morajo. Vendar je bila ta to jutro bolj previdna, kakor zvečer. Obdala se je z izolirajočimi žarki in tako Intelu onemogočila opazovanje.

V Intelini sobi je nenadoma ugasnila slika klopi in Doljana. Princeza je zbegana tekala po sobi in iskala izhoda in rešitve. Naposled se je odločila za zadnji poizkus. Vključila je v svoje aparate najmočnejši tok, ki bi jih bil skoraj raznesel. S tem je dosegla, da so njeni aparati razvijali večjo moč, kakor Morajini. V ogledalu se je zopet prikazala slika klopi v parku in na njej Doljana in Moraje, dasi le v medlih obrisih. Kljub temu je mogla Intelu opaziti vsak gib in doumeti tudi smisel pogovorov med Doljanom in Morajo. Slišala je, kako mu je pripovedovala o svoji ljubezni, slišala, kako ga je s svojo umetno potencirano voljo skušala omamiti in oropati svobode odločevanja, slišala, kako je Doljan klonil in kako je bil naposled že popolnoma brez moči pripravljen izreči tisto, kar je Moraja od njega zahtevala.

(Dalje prihodnjic.)

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pohišstva združenih mizarjev. Vetrinjska ul. 22, nasproti tvrdke V. Weixl.

VSE ELEKTRICNE INSTALACIJE.

luči, motorjev. Napeljava strelovodov. Vse instalacijsko blago in žarnice z jamstvom. Vse tipe motorjev, lestenecov, likalnikov. Jos. Tichy in drug. Maribor, Slovenska ulica 16. Telefon 2756. 519

VAŽNO OPOZORILO občinstvu v Mariboru in okolici!

Naznanjam, da izdelujem lesene hišice po najmodernejšem sistemu že za ceno od 35.000 Din naprej. Vsak zainteresent si lahko ogleda hišico že v naravi pri meni, kjer so na razpolago tudi vsi načrti in proračuni. Izvršujem tudi vsakovrstne nove zadane hiše, kakor tudi vse tovrstna popravila stavb v te sarski in zidarski stroki točno, dobro, solidno in po najnižji ceni. Zglasiti se je pri podjetju Franjo Spes in sin, Tržaška cesta - Linhartova ulica 18., blizu vojaške bolnišnice. Maribor. 2065

MILOSTIVA

Vaš krzneni plašč čez poletje najskrbnejše konzervira tvrdka P. Semko, Gosposka ulica 37. Ob enem istega za polovično ceno popravi in modernizira. Plačljivo šele v jeseni pri prevzemu. 2298

FOURNIER,

kaukaški oreh, v veliki izbiri dobite poceni pri Zaloški pohištvu, Vetrinjska ul. 22. 2331

POPRAVILO MADRAC

na domu s strojem, najceneje pri tapetniku Ferdo Kuhar, Vetrinjska ulica 26. 2424

RADI OPUSTITVE TRGOVINE

oblastveno dovoljena razprodaja. L. Ornik, Koroška cesta 9. Izrabite to izredno priložnost! 2307

MARTIN SAFRAN,

sobo-, črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 1664

VSAKOVRSNE RABLJENE STROJE.

avtoplašče, avtomobile, kovine, vsakovrstno železo kupuje in prodaja Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 2548

TRAJNI KODRI

od 100 Din naprej. Barvanje las po zmernih cenah. Moška, prvovrstna postrežba. Cene solidne. — Frizerski salon Tautz. 2564

OPOZORILO

Varujte se moljev, zato prodajajte obnošene obleke, čevlje, godala, knjige, porcelan, starine itd. v Grajski starinarini, Trg svobode 1. Plačuje najbolje. 2572

V NEDELJO 16. JULIJA

vsil na gasilsko tombolo na Po brežju ob 15. uri. Sedeži pripravljene! 2576

NAJNOVEJŠE FOTELJE

spalne divane ter vse tapetniške izdelke kupite najceneje pri Novaku, Vetrinjska 7, Koroška 8, Glavni trg 9. 2587

NAJBOLJŠE IN NAJCE-NEJŠE TOPLANCE.

in sicer moške za Din 22.—, ženske za Din 16.—, garantirano prvovrstno blago ter vsa druga popravila najceneje samo pri Cirilu Lovcu, Glavni trg 4, dvorišče desno. 2595

PONIKLOVALNICA

najcenejša v Mariboru je »Ru da«, Frankopanova ulica 10. 2600

TAPETNIŠKA DELA

po naročilu in popravila izvršujem solidno in ceneno. Otomane, madrace, vložke, fotelje, zavese in rolete na zalogi. Priporoča se Iv. Jagodič, Vojašniški trg 1 (Speharški). 2597

MODERNE LESTENCE

izdeluje, stare popravlja in modernizira v vseh galvaničnih barvah »Ruda«, Frankopanova ulica 10. 2599

ŽAGOVINO

priskrbite si za zimo. Dobite jo najceneje pri avtoprevozniku Slavku Komelu, Krčevina, Aleksandrova cesta 28. Dostavi vam jo tudi na dom. 2606

DOMAČE MLEKO.

vedno sveže, Vam dostavim na dom po Din 2.— liter. Pustite Vaš naslov v upravi! 2611

Prodaj

GRAMOFON.

nov, ceneno prodam. Kramžar Franc. Šmartno. Slovenjgradec. 2506

LEPA OVČJA VOLNA

za madrace se dobi pri tapetniku Ferdo Kuhar, Vetrinjska ul. 26. 2578

STAVBENO PARCELO

poceni prodam v Magdalenski ulici. Vprašati: Radvanjska cesta 48. 2589

MOTORNO KOLO

zelo dobro ohranjeno poceni za prodaj, tudi za hranilno knjižico. Tattenbachova 20. Jerin. 2583

PARCELE

v skupni izmeri 16.000 m² proda konkurzna masa »Vrt« Dža monja, Maribor. Parcele, ki ležijo v najlepšem delu Maribora, se prodajo le skupno. Pojasnila daje konkurzni upravičitelj dr. Miloš Vauhnik, odvetnik, Maribor, Aleksandrova cesta 3. 2580

HIŠO Z VRTOM

na Pobrežju za Din 40.000.— proti mesečnemu odplačevanju proda: Jugoslovanska hranilnica in posojilnica Maribor. Kralja Petra trg 6. 2586

SPALNE

in jedilne sobe, šperane, iz kavkaškega orehovega lesa, politirane ter kuhinje in spalnice iz mehkega lesa, preplekane, po ugodni ceni prodam. Mizarstvo, Aleksandrova cesta 48. 2460

MOŠKO IN ŽENSKO KOLO

je na prodaj. Betnavska cesta št. 1. 2610

ELEKTROZON

za vse boleznin in ročno blagajno, oboje novo, na prodaj. Naslov v upravi. 2614

LEPO ENONADSTROPNO HIŠO

z velikim vrtom, 5 minut od gl. kolodvora poceni prodam. Naslov v upravi. 2616

NA PRODAJ!

Novozgrada z vrtom, 1 soba, kuhinja, 22.000 Din. Dobrodoča specerijska in delikatesna trgovina v mestu z inventarjem in blagom, 22.000 Din. Lepo posestvo blizu mesta, 2 orala z novo zgradbo 55.000 Din, kakor tudi gostilne, mlini, žage, posestva itd. Posredovalnica »Rapid«, Maribor, Gosposka ulica 28. 2615

NOVA DRUŽINSKA HIŠA

na prodaj. Vprašati: Gostilna Marin, Tezno. 2617

OTROŠKI VOZIČEK.

dobro ohranjen, na prodaj. Taborska ulica 9, (bivša kavarna Drava). 2619

HIŠE Z VRTOM

pri Mariboru, po 16.000, 20.000, 24.000, 30.000, 45.000 Din. Posestva, gostilne, dvonadstropne hiše, vile, prodaja Posredovalnica, Maribor, Frančiškanska ulica 21. 2623

Kupim

KUPIM žensko kolo. Vodnikov trg 3 b 2596

Stanovanje

MLAD POROČEN PAR išče lepo solčno dvosobno stanovanje s svetlo kuhinjo. Ponudbe pod »Brez otrok« na upravo. 2574

DVE SOBI IN KUHINJO

oddam v najem. Zrkovska c. 27, Pobrežje. 2549

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO s prostim vhom oddam. Cvetlična ulica 23, III., Mučič. 2569

ODDAM SOBO

z dvema posteljama in posebnim vhom. Meljska cesta 93. 2575

SOBO

s tremi posteljami ali dve postelji in divan iščem takoj za 1 ali 2 meseca. Ponudbe na upravo Večernika pod »Zmerni cena«. 2579

VEČ GOSPODOV

sprejem na stanovanje. Aleksandrova c. 17, dvorišče, I. nadstropje. 2581

SOBO

s štetilnikom oddam takoj, Zrkovska cesta 7, Pobrežje. 2585

OPREMLJENO SOBO

s posebnim vhom oddam. Vrbanova ul. 28, prtlj., desno. 2620

Lokal

LOKAL tik glavnega kolodvora oddam. Vprašati Aleksandrova cesta 48, mizarstvo. 2322

V najem

GOSTILNO z lepimi lokali, na prometni cesti, oddam v najem. Vprašati v upravi Večernika. 2588

Posojilo

POSJOILO Din 150.000.— iščem. Dam intabulacijo na bremen prosto hišo v Mariboru in plačam pri merne obresti. Tozadevne ponudbe pod »Ugodno« na upravo tega lista. 2582

POSJOILO OD 4-6000 DIN

iščem. Za obresti dam hrano in stanovanje zastoj ali temu primerne obresti. Ponudbe na upravo Večernika pod »Varno št. 600«. 2618

Službo dobi

SPREJMEMO NOČNEGA CUVAJA

za 8 ur dnevno. Prednost imajo odsluž. stražniki ali podoficirji. Osebnost predstaviti v pisarni tovarne E. Zelenka in Co., Linhartova ulica 11. 2584

URARKEGA VAJENCA

sprejme Albert Eccarius, urar, Maribor, Slomškov trg 5. 2594

KROJAŠKI VAJENEC

se sprejme pri M. Lešnik, Orožnova 4. 2598

VAJENCA SPREJME

mehanična delavnica Komel, Krčevina. 2607

Pouk

PROFESOR POUČUJE

srednješolce, tudi privatiste, za razne izpite, zlasti v jezikih. Naslov v upravi. 2555

VPIŠOVANJE V LEGATOV TRGOVSKI TEČAJ

dnevno, Maribor, Slovenska ulica 7, Šolski programi brezplačno! 2608

Jože Močnik

mesar Radvanjska c. 5

je otvoril svojo mesarijo in seka: Govedino po Din 6.— in Din 8.— kg. Teletino po istih cenah! 2612

Oglašujte!

POSJOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

Ustanovljena l. 1882. Stanje hranilnih vlog 70 milijonov Din Rezervni zakladi 8.800.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestnje najkulantneje. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Moško perilo (tudi po meri) Tekstilana Büdefeldt

OPOZORILO!**Grafolog in okultist Paul Gutvillen**
Maribor, Tattenbachova ulica 18priliježe levo, zvonec 1, odpotuje iz Maribora po 14. juliju ali drugi teden. Osebe, ki ga bodo potrebovale pozneje se naj obrnejo na **poste restante Ljubljana.**

Za analizo je treba vpslati: 10—15 vrstic pisave z črnim na papirju brez črt, jasno fotografijo in oznako rojstva. Poleg tega naj se priloži honorar Din 30— v znakah in 6— Din za poštno stroške. 2588

Selitve s pohištenimi in odprtimi vozovi, kakor tudi **vskladiščenja** izvršuje najceneje
Prva jugosl. transportna d. d.
Schenker & Co., Maribor-Meljska c. 16 tel. 2044

E IX 1354/33

Dražbeni oklic

Dne 4. septembra 1933 ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga Razvanje vl. št. 364

Cenilna vrednost: Din 9.465.—

Najmanjši ponudek: Din 6.310.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 9. junija 1933. 2591**SLABO POLETJE**

nas sili, da prodamo vse poletno blago, poletne obleke, plašče, bluze itd., zato smo znižali cene.

TRGOVSKI DOM
Maribor, Aleksandrova cesta 25.

Vsled pomanjkanja denarja sprejemamo tudi hranilne knjižice.

2624

Za potovanje!
Vse v veliki izbiri in po solidnih cenah priporoča
Ivan Kravos,
Maribor,
Aleksandrova cesta 13

HOTEL HALBWIDL**Sobota 15.**

julija ob 20. uri koncert, igra Jazzband „Drava“.

V nedeljo 16. julija jutranji in večerni koncert. Igra godba Wergles. Koncerta se vršita ob vsakem uremenu. 2575

Moderne
kopalne obleke**obalne pižame**
kopalne plašče**kopalne čevlje**
in čepice nudi**C. Büdefeldt**
Maribor**Razglas**

o prvi javni pisni licitaciji za prevzem in izvršitev vzdrževalnih gradenj in del na državnih cestah št. 17 in 50.

Licitacija se bo vršila v soboto, dne 29. julija 1933 ob 11. uri pri tehničnem razdelku sreskega načelstva Maribor levi breg za sledeča gradbena dela:

a) na državni cesti št. 17:

1. naprava novega propusta iz betonskih cevi v km 0.220 na Teznu — proračunska vsota Din 2220.—
2. poprava mostu čez Dravo v Ptuj km 23.660 Din 6200.—
3. poprava propusta čez Cvetkovski potok km 39.290 Din 3000.—
4. poprava propusta v km 44.260 v Mihovclih Din 2500.—

b) na državni cesti št. 50:

1. zvišanje ovinka na zunanji in razširitev na notranji strani od km 146.315 do 146.397 Din 6450.—
2. poprava propustov v km 126.300, 129.900, 149.300 in 149.360 Din 4500.—
3. odstranitev hrbtov in izravnane cestne nivele na petih klancih od km 112.000 do km 117.500 Din 4000.—
4. izravnava nivele obojestransko, propusta v km 129.940 Din 500.—

Pogoji licitacije, načrti in proračuni so na javni vpogled pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Mariboru levi breg.

V Mariboru, dne 10. julija 1933.

T. o. 918/9 — 1933.

2543

Sresko načelstvo v Mariboru levi breg.

Vinotoč pod vejo Kakor vsako leto odprem tudi letos **16. julija****v Rošpohu štev. 98**

vinotoč in prosim za obilen obisk. 2601

Alojz Arbeiter.**VINOTOČ Jan**
na Kalvariji.**Prvovrstno**
pečijano vino

2593

Oglašuite!**Zahvala.**

Ob bridki izgubi naše iskreno ljubljene soproge, oz. mame, stare mame, tašče itd. gospe

Frančiške Rebol

soproge uradnika državnih železnic v pok.

smo prejeli toliko dokazov sočutja, da se tem potom najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so v teh težkih urah sočustvovali z nami.

Posebno se zahvaljujemo prečastili duhovščini, železn. glasbenemu in pevskemu društvu »Drava« za ganljive žalostinke, gosp. Tumpeju za nagrobni govor, vsem društvom, sorodnikom, prijateljem in znancem za poklonjene vence in cvetje ter častno spremstvo na zadnji poti in vsem ostalim, ki so kakorkoli pokazali svojo pozornost in ljubezen do umrle.

Vsem skupaj naša najiskrenejša zahvala.

V Mariboru, dne 13. julija 1933.

Žalujoča obitelj Rebol in sorodniki.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR**Centrala: MARIBOR**

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte, prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti najugodnejšemu obrestovanju 26.**Najbolj varna** naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Lastni izdelki!

Dražestne novosti pralnega blaga - Tekstilana Büdefeldt

Nizke cene

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: **RADIVOJ REHAR** v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik **STANKO DETELA** v Mariboru